

Două povești vânătorești cu un strop de haz și o rază de soare

I Sunt un bătrân foarte bogat, pe nume Pak Kikir. Lumea spune despre mine c-aș fi zgârcit. Ei, câte nu vorbesc gurile rele! Bârfa zilei era însă despre sandalele mele. Totul a pornit de la un mic zvon, potrivit căruia acestea ar fi fost foarte vechi. E drept că eu le-am primit moștenire de familie, însă nu pot spune exact vechimea lor. Mama spunea că le primise de la străbunicul meu, care la rândul lui le-a primit de la stră-străbunicul și tot așa.

Nu vă puteți imagina de câte ori le-am dus la reparat și peticit, li s-a bătut cui peste cui, petic peste petic și deveniseră într-atât de grele, încât unuia care nu era obișnuit i se părea un chin să facă chiar și un pas cu ele.

- De ce să cumpăr altele noi, dacă mai sunt încă bune? răspundeam eu dacă cineva mă întreba de sandale. Să arunc banii în vânt?

Totuși, până la urmă, sandalele mele vestite (din păcate!) și-au aflat sfârșitul. Să vedeți cum s-a ntâmpat...

Într-o zi de vineri, ca toți musulmanii, m-am dus să-mi fac rugăciunea la o moschee. Când intri într-o moschee, trebuie să-ți lași sandalele afară; așadar, mi-am căutat un loc mai ferit unde să mi le las, pentru a le găsi ușor la plecare. Intru eu în moschee și prind a mă ruga.

Între timp, doi ștengari care se plectiseau îmi schimbă sandalele cu cele ale unui bogătaș. Când ies în sfârșit din lăcașul sfânt, mai mare-mi fu mirarea, când, în loc de zdrențuitele și nepricopsitele mele de sandale, dau peste o pereche nou-nouță, strălucitoare. „*Precis Allah cel milostiv mi le-a dat!*”, mă gândesc eu. „*Mi-a luat sandalele cele vechi pentru a le pune la păstrare în ceruri, dându-mi în loc o pereche nouă*”. Așa că fără multă vorbă le-am pus în picioare și am prins a umbla țănoș, să mă vadă lumea.

- Când le-ai cumpărat, Pak Kikir? Ce-ai făcut cu cele vechi? se mirau oamenii.

- Nu le-am cumpărat eu, am răspuns cu fală, ci mi le-a dat Allah cel milostiv, iar pe cele vechi le-a luat tot el, ca să mi le dea să le port când mă voi urca-n rai.

Oamenii se adunau în jurul meu și se minunau mai ceva ca la circ.

Dincolo, bogătașul era furios. În locul sandalelor lui noi și frumoase, se vede pricopsit cu o pereche zdrențuită și într-atât de grea, încât ar fi putut-o folosi cu ușurință drept halteră. Le recunoaște imediat; cine nu cunoștea sandalele mele?!

Pornind el spre casă, mă găsește înconjurat de oameni, povestindu-le că Allah cel milostiv mi-a schimbat sandalele.

- Păi, astea sunt sandalele mele. Dacă vrei și tu o pereche nouă, de ce le furi pe ale altora în loc să cumperi? mă ia la rost bogătașul.

- Eu să fur? Ferească Allah și profetul lui, Mahomed. Allah mi le-a dat și nicidecum nu le-am furat.

A urmat o ceartă grozavă și până la urmă a trebuit să purcedem amândoi la judecată. Acolo, eu o țineam una și bună:

- Nu eu le-am furat, ci mi le-a dat Allah cel milostiv.

- Înseamnă că Allah a furat sandalele și ți le-a dăruit ție. Acum spune-mi, cine este hoțul, dumneata sau

Allah? mă întreabă judecătorul.

- Allah nu poate fi hoț, atunci hoțul... sunt eu, am răspuns deznădăjduit.

Fiind considerat hoț, am fost obligat să plătesc o amendă, iar amenda era cu mult mai mare decât costul unei perechi de sandale. Ajuns acasă, m-am gândit ca toată această pățanie se datora sandalelor și am hotărât să mă descotorosesc degrabă de ele, decât să mai pățesc ceva. Zis și făcut.

Noaptea, am ieșit din casă, am făcut o groapă adâncă și am îngropat sandalele înăuntru. Nenorocirea fu că, pe când îmi îngropam sandalele, pe stradă tocmai trecea un hoț care a crezut că îngropasem o comoară. După ce am plecat, a început s-o dezgroape. Era lac de sudoare când a dat peste sandalele îngropate.

- Ce, am muncit atâta doar ca să scot aceste sandale nenorocite? se oțări hoțul.

A apucat sandalele și le-a aruncat cu furie spre casa mea. Una a spart geamul și un vas mare din porțelan, iar cealaltă, vreo duzină de farfurii. Mă văitam de paguba suferită și mă miram cum de-au putut sandalele să se dezgroape și să vină singure înapoi. Tot perpelindu-mă peste noapte, am hotărât să le arunc departe de oraș. Nici n-a răsărit bine soarele, că am și plecat cu sandalele grele împachetate. Ajuns în afara orașului, am aruncat pachetul în mijlocul unui râu. N-am văzut însă că în josul râului un om pescuia.

Când pescarul a tras plasa, a simțit-o ca de plumb. S-a opintit s-o scoată, crezând că prinsese mormane de pește; și, ce să vezi, în plasă erau tocmai sandalele mele. Ba, mai mult, ele îi rupseseră și vreo trei ochiuri. Seara, cand pescarul se întoarse acasă, trecu prin fața casei mele și aruncă sandalele, care sparseră geamurile și încă niște farfurii.

„Vai, altă nenorocire din cauza sandalelor. Auleo, auleo, oare ce păcat am săvârșit de m-a pedepsit Allah? O dată le-am îngropat, a doua oară le-am aruncat în râu și de fiecare dată s-au întors singure și cu multe stricăciuni pe deasupra. Poate că Allah dorește să port sandalele mai departe”, m-am gândit eu.

A doua zi m-am hotărât să mă încălț cu sandalele cele vechi, dar am constatat că mai erau încă ude. Le-am aruncat pe acoperiș, zicându-mi că până la amiază se vor usca. O pisică flămândă se și repezi la ele să le mănânce. Dar sandalele nu erau ca oricare altele. Din cauza peticelor și cuielor se întăriseră, iar dinții pisicii n-au putut să le sfâșie. A târât una, dar, de grea ce era, a scăpat-o din gură. Sandaia a căzut fix pe capul unei trecătoare, care muri pe loc. Soțul femeii, când auzi de moartea nevastă-si, se luă cu mâinile de cap și îmi dădu de știre că mă cheamă la judecată.

- Cine altul putea s-o omoare decat stăpânul sandalei? întreabă judecătorul.
- Eu n-am omorât-o, înseamnă că așa a vrut Allah, am zis eu.
- O dată l-ai făcut pe Allah hoț, iar acum vrei să spui că este și asasin? tună judecătorul.
- Nici nu îndrăznesc să gândesc așa ceva. Dar de ce tocmai Allah să fie asasin?
- Dumneata, care ești proprietarul sandalei, declari că nu tu ai omorât biata femeie, ci că așa a vrut Allah.

Înseamnă că femeia a fost omorâtă de Allah cu sandaia ta, deci Allah este ucigașul, nu-i așa? Acum spune-mi, cine este ucigașul, dumneata sau Allah?

- Allah nu poate fi ucigaș, atunci înseamnă că ucigașul... sunt eu, am răspuns deznădăjduit.

Fiind dovedit că am omorât femeia, a trebuit să plătesc o despăgubire foarte mare familiei. Și toate astea numai din cauza sandalelor! Ba, ce e mai rău, eram arătat cu degetul, fiind considerat ba hoț, ba asasin. Prea de tot! Trebuia să scap cu orice preț de pacostea zdrențuită și grea. Dar cum? În sfârșit, după ce am chibzuit bine, m-am adresat primarului, plângându-mă de nenorocirea mea.

- Cere-mi orice, numai scapă-mă de sandale, mă rugam eu.

- Am să-ți iau pacostea de pe cap, mi-a zis primarul. Dar, în schimb, va trebui să donezi o sută de rupiahi pe lună pentru casa orfanilor.

De atunci, plăteam în fiecare lună o sută de rupiahi primarului pentru casa orfanilor (dar, după cum bârfea lumea, cică de zgârcenie tot nu mă lecuisem).

- Cum să arunc banii în vânt? Destul bine am făcut lumii rugându-mă lui Allah, iar acum, poftim, mai trebuie să donez și suta de rupiahi pentru casa orfanilor, obișnuiam eu să spun.

Însă, fie vorba între noi, cei o sută de rupiahi pe care-i donam n-au ajuns niciodată la casa orfanilor, se opreau în buzunarul primarului.

II

În Surduc, ca în orice alt sat, era un dispensar. Mare, alb cu o cruce roșie vopsită în fața intrării. Acolo își aveau cabinetul mai mulți medici, printre care și domnul Ungureanu, zis și „Vasilică”. Dânsul era mai înaintat în vârstă, avea în jur de 70 de ani, însă era în formă.

În curtea dispensarului creșteau doi peri mari. Mari e puțin spus. Erau imenși! Nimeni nu se putea cățăra în ei și până și scara era prea mică pentru a ajunge la fructe.

Aveam un prieten, Bogdan, zis Bombo. Mereu, mergeam la furat de fructe. Un măr de la tușa Mărioara, niște corcodușe cu sare de la nea Titi, un pumn de vișine de la tanti Eta – acesta era programul zilnic. Bineînțeles că nici perele de la dispensar nu lipseau din program. Doar că ele erau mult mai greu de obținut...

Eu și cu Bombo ne mișcam repede. Fiind băieți, eram agili! săream gardul de la dispensar, puneam mâna pe niște pietre și – *buf, pac, poc!* – dădeam după fructe. Pere nu prea nimeream, însă pietrele cădeau pe acoperiș și spărgeau țiglele.

Imediat ce auzea trosnete și bubuieli în pod (adică pe acoperiș), domnul Ungureanu ieșea din dispensar și atunci să te ții:

- Băi! Derbedeilor, să vedeți ce vă fac, numa' să mai dați după pere!

Eu și Bombo o zbugheam. Iar domnul Ungureanu – ce credeți? Se lua după noi! Alerga după cei doi ștengari cărora le era poftă de ceva dulce și necopt (doar nu credeți că perele erau coapte? Da de unde! Majoritatea fructelor nu apucau să se coacă, erau mâncate așa, verzi!) de parcă ar fi fost în deplinătatea tinereții. O zi la cabinet nu era niciodată lipsită de provocări; eu și Bombo ne hotăram, curajoși, să furăm pere măcar o dată pe zi. Iar povestea se repeta întotdeauna.

Reacția părinților noștri, atunci când aflau ce (și, mai ales, *câte*) năzdrăvăanii făcusem, era:

- Atâta timp cât nu pățiți nimic, aș râde!